

SØVÆRNS- ORIENTERING

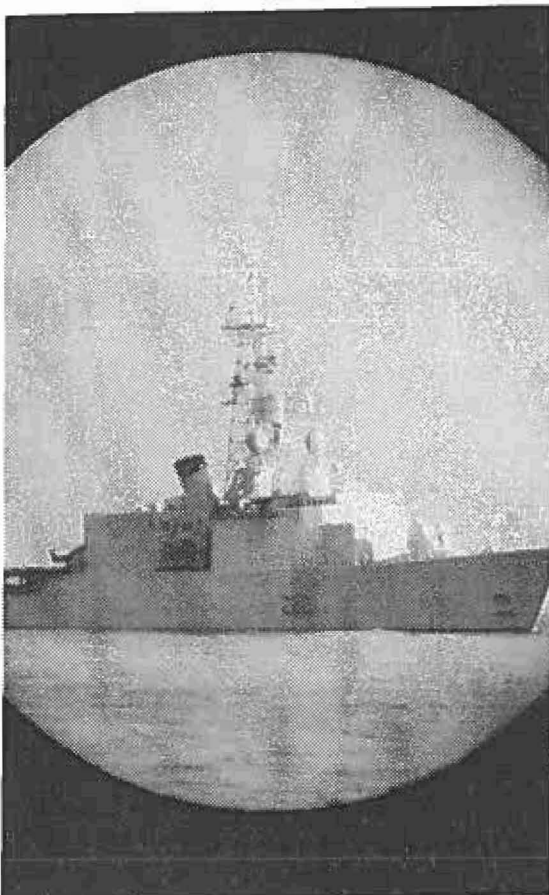
SPRINGERENs deltagelse i STANAVFORLANT

SPRINGEREN står ind til Rosyth efter endt Joint Maritime Course 873. I baggrunden ses Forth Railway Bridge. (SPRI FOT).

Som afslutning på et år med mange dage til søs og stor øvelsesdeltagelse deltog SPRINGEREN (SPRI) i NATOs stående styrke i Atlanterhavet - Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) - i perioden 2. november til 9. december 1987. Indlagt i STANAVFOR-

LANT var deltagelse i øvelse JMC 873.

For SPRINGERENS vedkommende startede togtet med afgang Holmen 2. november. Første etape var overfladeforlægning mod dykkepositionen nord for Skagen. Herfra var det neddykket forlægning til Rosyth med ankomst 7. november. Første weekend i Rosyth var præget af den sidste finpudsning inden selve JMC-øvelsen.

HMCS IROQUOIS fotograferet på klods hold gennem SPRINGERENS periskop. (SPRI FOT). JMC 873.

"Ocean"-fasen havde som formål at træne og optimere NATO-procedurer i et såkaldt tredimensionalt trusselsmiljø. D.v.s. truslen udgjordes af fly, overfladeskibe og undervandsbåde.

For SPRI vedkommende startede "Ocean"-fasen med en "opposed transit". D.v.s. SPRI skulle forlægge neddykket mod et nyt øvelsesområde uden at blive opdaget af fly og helikoptere. Flyenes detektionsmuligheder bestod i visuelt, radar, esm, sonar aktiv/passiv samt infrarødt udstyr. Som det fremgår, er der en hel del at tage med i betragtning for ubåden, når en "opposed transit" skal gennemføres.

Efter ankomst til øvelsesområdet deltog SPRI i et koncentreret, men meget præcist tilrettelagt program, som bl.a. omfat-

Dog blev der plads til et par cocktail-parties i forbindelse med, at hele STANAVFORLANT var ankommet. Mandag, dagen inden afgang, afholdtes en øvelsesbriefing for at orientere samtlige implicerede om øvelsens mål, formål og forløb. Dette blev udført med stor præcision og professionalisme, hvilket viste sig at karakterisere JMC 873 i det hele taget.

Den 10. november forlagde deltagerne mod øvelsesområdet for at starte med "Work-up"-fasen. Denne varede for ubådene ca. 3 døgn. I Work-up-fasen fik enhederne mulighed for at optimere grej, besætning og procedurer inden Ocean-fasen, som var den taktiske del af

tede: ubåd mod ubåd, ubåd-fly mod ubåd, angreb mod konvojer, angreb mod ASW-skibe etc. En episode var dog noget speciel for SPRI. Idet SPRI afpatruljerede et område, tonede pludselig frem af disen konturerne af et krigsskib. Chefen kaldtes straks til periskopet, og det overvejedes, om angrebsholdet skulle møde. Men efterhånden tog konturerne form, og blev til et dansk inspektionsskib. I dette tilfælde INGOLF. INGOLF udgjorde imidlertid

LAMPs helikopter fotograferet gennem SPRINGERENS periskop. (SPRI FOT).

fra et ASW-synspunkt. I første halvdel favouriseredes overfladeskibe og fly henset til stille vejr og god sonarrækning. I anden halvdel vendte billedet til ubådenes fordel. Dette blev underbygget ved øvelsesdebriefingen, hvor øvelsesledelsen gav udtryk for stor tilfredsstillelse med øvelsen som helhed.

SPRI ankom til Rosyth 21. november. Weekend-programmet var ikke mindre koncentreret end øvelsesprogrammet, men der var tale om arrangementer af mere social karakter.

Efter en vellykket weekend i Rosyth stod SPRI til søs under STANAVFORLANT.

en kollisionsfare, og SPRI blev tvunget dybt af INGOLF midt i Nordatlanten. En senere telefonsamtale har dog vist, at det ikke var bevidst, SPRI blev tvunget dybt. SPRI afsluttede "Ocean"-fasen med en lang "opposed transit", hvor dårligt vejr dog mindskede truslen noget.

For SPRI var JMC 873 meget udbytterig. NATO-procedurer, som for ubåde sjældent trænes, blev her gennemført og optimeret til et meget tilfredsstillende niveau. Samarbejde og taktisk kendskab blev også optimeret på grund af det koncentrerede program, men her spillede geografiske og meteorologiske forhold også en stor rolle.

Generelt fik alle øvelsesdeltagerne et stor udbytte ud

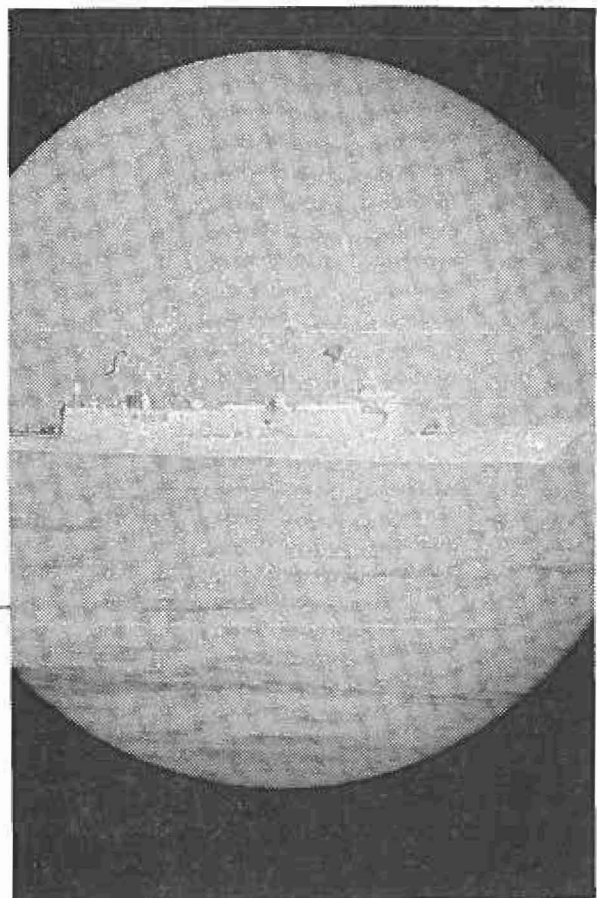
STANAVFORLANT bestod af enhederne HMCS IROQUOIS, FGS KARLSRUHE, HNLMS KORTENAER, HMS PHOEBE, USS UNDERWOOD, FGS EIFEL og HDMS SPRINGEREN.

Chef for STANAVFORLANT var flotilleadmiral L.G.Mason fra den canadiske flåde. Fra 24. til 27. november skulle SPRI forlægge langs den engelske østkyst gennem kanalen til et øvelsesområde syd for England. I denne øvelse deltog kun STANAVFORLANT-enheder. Der var igen tale om et koncentreret program med få og korte pauser. Der var ikke tale om nogen egentlig taktisk øvelse, men derimod om et antal serials, som havde til formål at træne overfladeskibe i detektering og angreb på ubåd. Dette både enkeltvis og i koordination med andre skibe og helikoptere. For SPRI var der tale om træning i angreb og undvigemanøvrer.

Senere samtaler med de øvrige enheder viste, at det var ønskeligt, om STANAVFORLANT oftere havde en ubåd tilknyttet, idet dette øgede styrkens kampkraft, og samtidig gav mulighed for til stadighed at indøve og optimere ASW-procedurer.

Efter således at have gennemført et koncentreret og veltilrettelagt øvelsesprogram forlagde samtlige enheder mod Den Helder. Opholdet i Den Helder gav mulighed for at udveksle erfaringer besætningerne imellem. Dette betød begyndelsen på mange nye venskaber, og i langt de fleste tilfælde blev der sagt farvel med håb om snart gensyn.

SPRI startede forlægning nordover 7. december og ankom efter passage af Kielerkanalen til København 9. december efter en udsejlet distance på ca. 3600 sømil. Togtet markerede for SPRI afslutningen på et år med næsten 150 dage til søs og over 200 dage uden for basehavn. Det var således med en følelse af

USS UNDERWOOD fotograferet gennem SPRINGERENS periskop. (SPRI FOT).

veludført dåd, at besætningen startede afripping for juleferie efter ankomst.

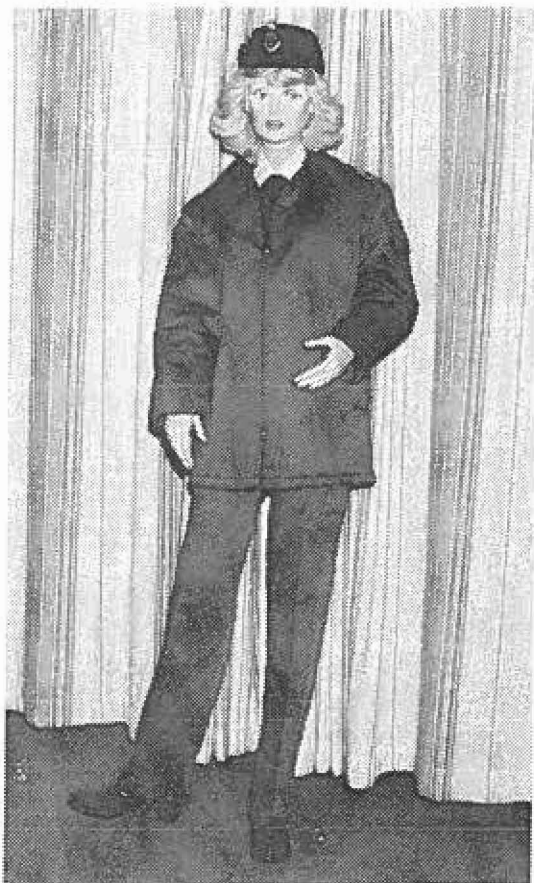
(SPRI)

Nyt uniformssystem til søværnet

Søværnet (SVN) har efter indstilling fra Studiegruppen vedrørende uniformsforhold i Søværnet (SUS) og godkendelse af Forsvarskommandoen (FKO) indført en ny uniform til afløsning af Arbejdsuniform M/79.

Indstillingen fra SUS fremkom efter ofte fremført kritik fra personalet af Arbejdsuniform M/79, som man af flere årsager fandt ikke var funktionsdygtig.

Den nye uniform, som består af dele af flyvevåbnets Tjenesteuniform M/84 (vindjakke og benklæder) benævnes:

Kvindelig sergent iført:
DAGLIGUNIFORM M/87,
SKJORTE M/86 og
SWEATER M/79

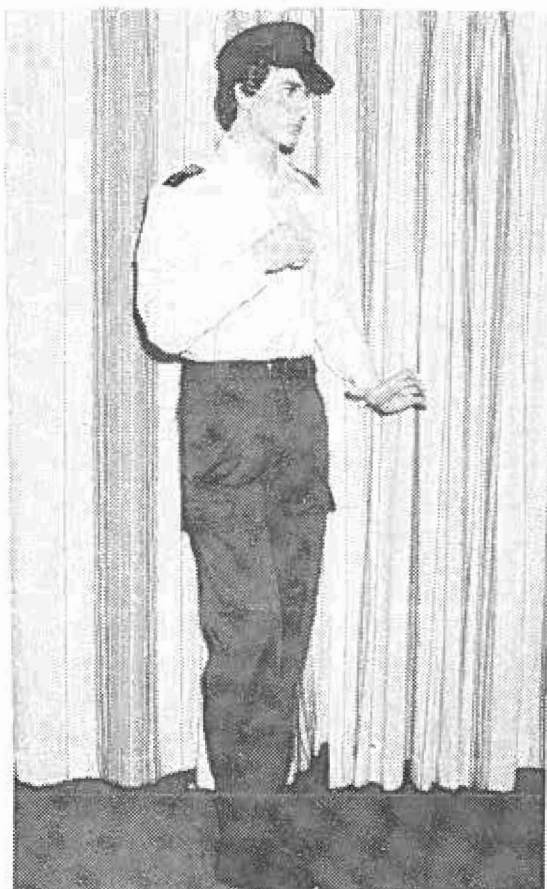
Marineoverkonstabel iført:
ARBEJDSKASKET M/86,
SKJORTE M/86 og
DAGLIGUNIFORM M/87

DAGLIGUNIFORM M/87, SVN
Enkeltdelene benævnes: VINDJAKKE M/87, SVN og BENKLÆDER M/87, SVN.

FKO har endvidere efter indstilling fra SUS godkendt indførelse af ny arbejdsskjorte til afløsning af Arbejdsskjorte M/79 og ny arbejdskasket til afløsning af Arbejdskasket M/79.

Disse uniformsdele benævnes:

ARBEJDSKJORTE M/86 og
ARBEJDSKASKET M/86.

Marineoverkonstabel iført:
ARBEJDSKASKET M/86,
SKJORTE M/86 og
BENKLÆDER M/87

Officer iført:
SKJORTE M/86,
SWEATER M/79 og
BENKLÆDER M/87

Dette "uniformssystem" skal fremtidig benyttes som vagt-tjeneste- og arbejdsuniform. Ved særligt tilsmudsede arbejder skal der benyttes kedeldragter, som udleveres af tjenestestedet, som enten nynormeres eller opnormeres med sådanne.

"Uniformssystemet" udleveres til alt iklædt personel og er tilladt for øvrigt personel.

Implementeringen (udleveringen) vil foregå succesivt startende i Inspektionsskibseskadren (ISE) i januar kvartal 1988.

Bæringsbestemmelser er under udarbejdelse og vil blive optaget i Uniformsbestemmelser for Søværnet, FKOPUB SVN 628-501(A).

(VBS)

Flådebesøg i København 1987

Flådestation København var i 1987 vært ved 33 udenlandske flådebesøg, 10 uofficielle og 23 rutinebesøg. I alt 128 flåde-fartøjer, med 9.218 mand om bord, anløb København. 11 anmeldte besøg blev aflyst på grund af isvinteren, havarier og ændringer i sejlplaner.

Fregatten HMS BOXER (BROADSWORD-klassen) aflagde uofficielt besøg i København 10. til 14. oktober. (RN FOT).

Årets største anløb var uofficielt besøg, i perioden 8. til 11. oktober af 3 enheder fra Den franske Atlanterhavseskadre, fregatterne TOURVILLE (Displacement: 5.745 tons) og MAILEE BREZE (Displacement: 3.900 tons), samt flådetankeren DURANCE (Displacement: 17.800 tons). Fartøjerne, med i alt 831 mand om bord, var under kommando af Admiral Turcat, chef for Den franske Atlanterhavseskadre.

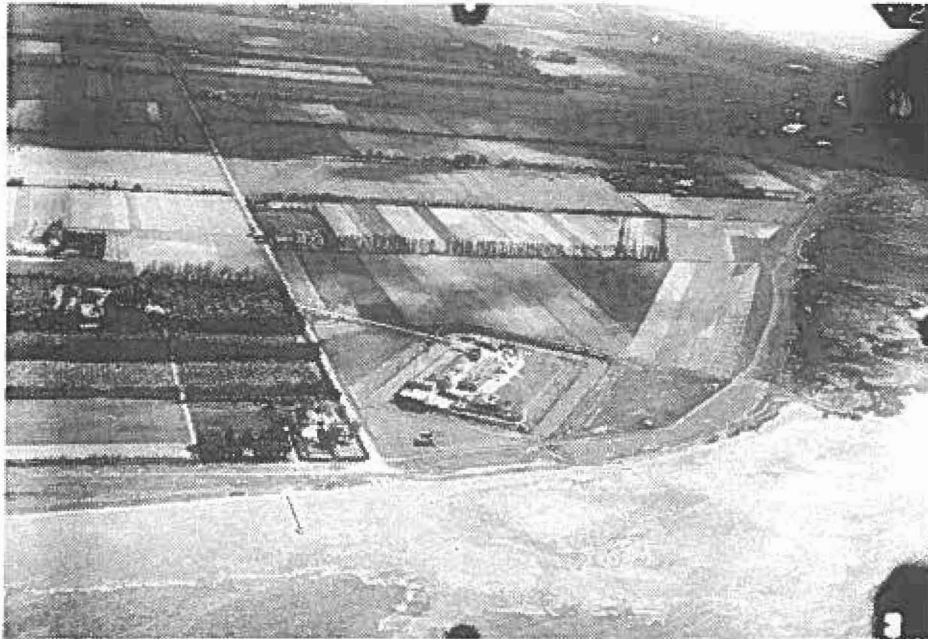
(FLS KBH)

Kongelunds Batteri/-fort

Det blev i Forsvarslovene af 1909 bestemt, at der skulle anlægges et batteri ved Kongelunden, men ved den første verdenskrigs udbrud var det endnu ikke påbegyndt. Arbejdet blev nu forceret, og i januar 1916 kunne batteriet hejse kommando.

Batteriets opgave var:

- 1) At beskytte minespæringer i Køge Bugt i samarbejde med Avedøre Batteri.
- 2) At hindre fjendtlige enheders operationer i og passage af Drogden.
- 3) At hindre fjendtlige enheder i at sejle ind i Sorte Rende/Kalvebodsløb.

Kongelundsfortet set fra vest, 1950.
(Flyvevåbnets historiske Samling).

Selve batteriet bestod af et lukket værk med rektangulært grundrids, omgivet af en 13,5 m bred og 2,2 m dyb våd grav. Graven kunne beskydes fra 2 eskarpekaçonierer af jernplade og beton.

Haubitzerne var opstillet på to dobbeltbriske af beton bag et 4 m højt facadebrystværn til direkte sigtning omtrent hele horisonten rundt. Mellem briskene var placeret en sprængtravers af beton beklædt med stålplader.

Bag haubitzerbatteriet fandtes en kasernebygning af beton til indkvartering og ophold for mandskabet (krigsbesætning ca. 120 mand) samt to mindre bygninger til værksteder, latriner,

infirmeri m.v.

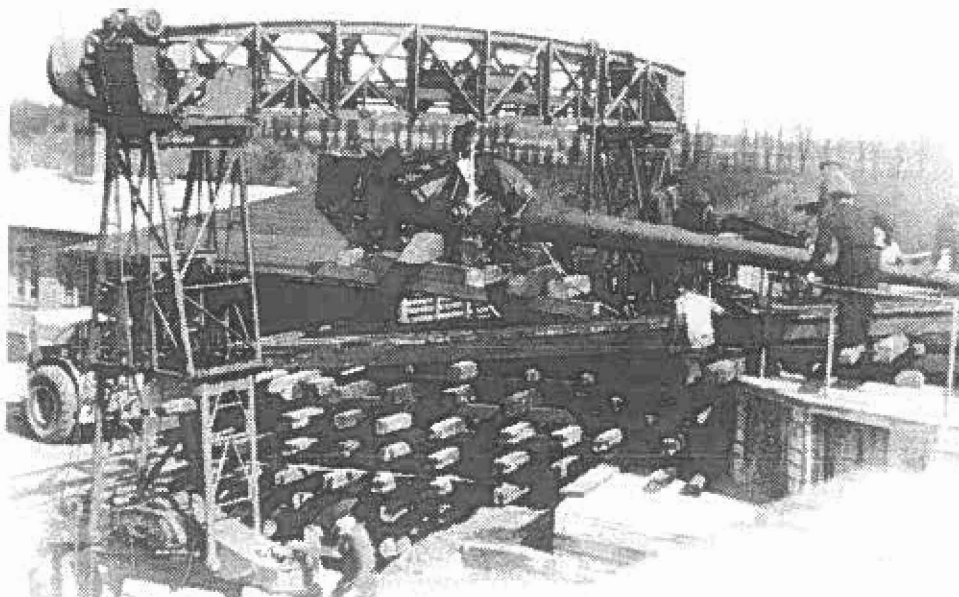
Bestykningen bestod i 1918 af:

- 4 stk. 29 cm Stålhaubitx L/12 M/91
- 2 stk. 75 mm Hurtigskydende stålkanon L/30 M/14
- 2 stk. 75 mm Hurtigskydende stålkanon L/30 M/02 i feltlavet
- 2 stk. 47 mm Hurtigskydende stålkanon L/44 M/86 i luftaffutage
- 12 stk. 8 mm Rekylgeværer M/03.

Da Kystbefæstningen i 1932 overgik til Marinen og omdøbtes til Kystdefensionen, blev det i 1934 besluttet at foretage en omarmning og ombygning af batteriet, men først i 1938 lykkedes det at få de nødvendige midler, ca. 250.000 kr., til disposition.

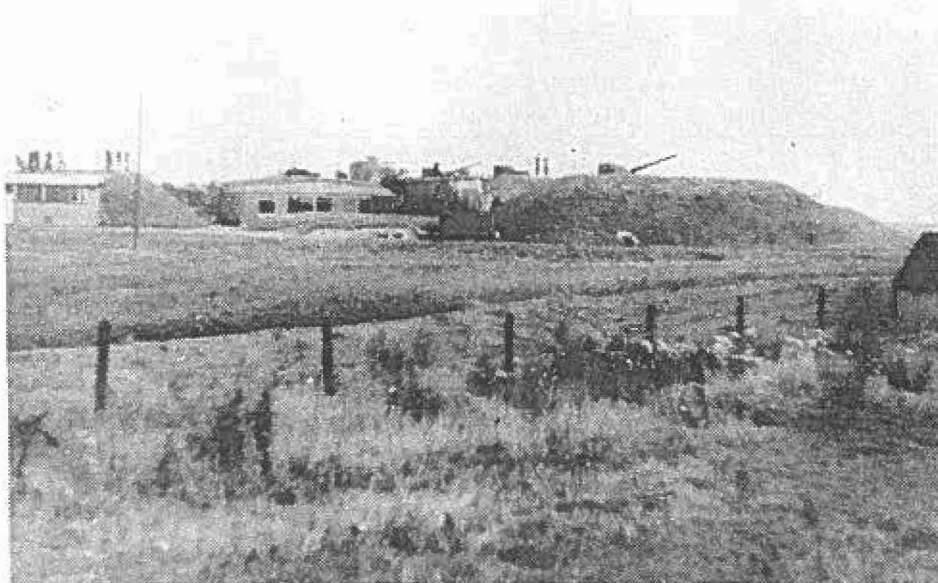
Haubitzerbatteriet blev fjernet, og i stedet opstilledes 4 stk. 15 cm Patronkanon L/43 M/01, som tidligere havde udgjort en del af armeringen på det i 1934 ophuggede kystforsvarsskib HERLUF TROLLE. Omaffuteret i kystaffutage fik kanonerne en skudvidde på 16.500 m og en skudhastighed på 3 skud/min.

Arbejdet udførtes af A/S Monberg & Thorsen efter kontrakt af november 1938 og var afsluttet således, at batteriet - nu omdøbt til Kongelunds Fort - kunne tages i brug den 29. juni 1939. Under besættelsen forblev fortet på danske hænder indtil 29. august 1943, men den tyske værnemagt havde dog allerede tidligere fået de 4 stk. 15 cm kanoner udleveret og opstillet dem i et batteri på Griben (Sjællands Odde).

Kongelundsfortet. Montering af en af de tidligere tyske 15 cm patronkanoner. (SVN FOT).

Efter besættelsen blev fortet armeret med 4 stk. tidligere tyske 150 mm patronkanon L/55 M/30 samt 3 stk. dobbelte 40 mm rekylkanon L/60 M/36, de sidste modtaget som våbenhjælp fra USA.

Kongelundsfortet set fra nordvest, ca. 1950.
(Tøjhusmuseet).

Ved nedskæringen af forsvarsudgifterne i 1956/57 blev fortet nedlagt, for dog atter den 28. juli 1959 at hejse kommando, nu atter overført til hæren for at huse Sjællandske Luftværnsregiments 10. Luftværnsafdelings 2. Batteri, der var formeret som raketenhed tidligere samme år. Fortets armering blev nedtaget, og der gennemførtes en række konstruktionsændringer, som afsluttedes i maj 1960. I årene 1959-61 opførtes et nyt belægningsområde nordøst for fortet ved Kalvebodvej med indkvarteringsfaciliteter m.v. i forbindelse med et afskydningsområde for raketter (Nike) nordvest for fortet.

Den 2. juli 1962 overførtes samtlige raketenheder til flyvevåbnet, og 2. Batteri omdøbtes til Flyverdetachment 532, som fremdeles benytter Kongelundsfort som radarstation.

Fortet blev nedlagt den 1. juli 1982, men hører stadig under forsvaret.

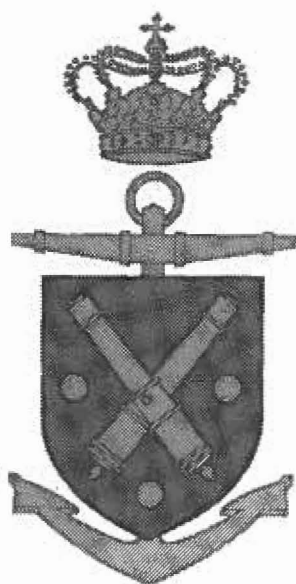
(MST)

Indland kort

Forureningsbekæmpelsesaktioner 1987

Som koordinerende myndighed for forureningsbekæmpelse til søs modtog Søværnets operative Kommando (SOK) i 1987 i alt 187 meldinger om observation af olie eller anden forurening af farvandene omkring Danmark. I 1986 var det tilsvarende tal 100. Det bemærkes i årsrapporten, at meldinger om forurening i dagtimerne ofte går direkte til Miljøstyrelsen, og at disse meldinger ikke registreres i SOK.

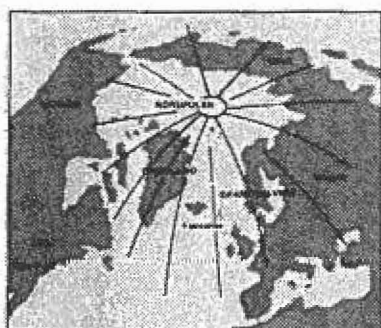

Meldingernes art og de i forbindelse hermed iværksatte foranstaltninger er beskrevet i årsrapport 1987 for forureningsbekæmpelsesaktioner. Eventuelt opfølgende foranstaltninger, herunder Miljøstyrelsens og retslige instansers behandling af sagerne, er ikke medtaget i rapporten, da sådanne sager ofte løber over lang tid.

Af rapporten fremgår, at en af de længere varende operationer strakte sig over 3 døgn og 18 timer i forbindelse med et finsk handelsskibs grundstødning i Øresund. Miljøskibet GUNNAR THORSON blev sendt til området, men konstaterede ingen olieudslip. Af rapporten fremgår endvidere, at der ikke har været alvorlige forureninger i 1987 som følge af olieudslip fra skibe.

Udland kort

Forbundsmarinen moderniserer ubådene af 206-klassen

Moderniseringsprogrammet for Forbundsmarinens 12 ubåde af 206-klassen begyndte sidste år ved Howaldtswerke - Deutsche Werft (HDW) i Kiel. Ud over normal vedligeholdelse omfatter moderniseringen:

- Udskiftning af systemer og udstyr, der ikke længere er effektive.

- Udskiftning af systemer og udstyr, hvortil der ikke længere er reservedele.
- Modifikation af våben- og ildledelsessystemer.
- Forbedring af underbringelsen for besætningen.

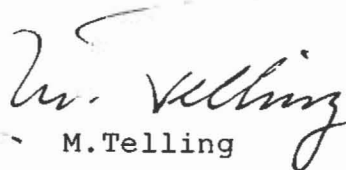
Efter moderniseringen vil ubådene få betegnelsen Type 206A-klassen. Thyssen Nordseewerke i Emden skal som kontrahent under HDW forestå moderniseringen af 6 af enhederne. Ubådene vil tilgå de to værfter med 2 1/2 måneds interval. Den sidste enhed skal returneres til Forbundsmarinen i 1992, hedder det bl.a. i artiklen i "NATOs SIXTEEN NATIONS".

Spansk hangarskib på søprøver

Det nye spanske hangarskib PRINCIPE DE ASTURIAS, der i november påbegyndte søprøver, er planlagt overdraget til den spanske flåde i maj måned. I den spanske flåde vil hangarskibet indgå i en kampgruppe med fire fregatter af SANTA MARIA-klassen (amerikanske OLIVER HAZARD PERRY-klasse bygget på licens). Deplacementet anslås til 16200 tons. Maximumfarten vil blive 26 knob og udholdenheden 6500 sømil ved en fart på 20 knob. PRINCIPE DE ASTURIAS er udrustet til at operere 20 Matador/AV.8B jagere og helikoptere, men officielle kilder siger, at et total antal på 37 jagere og helikoptere, om nødvendigt, kan medføres, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Principbeslutning om erstatning for HAMBURG-klassen

Forbundsmarinen har taget principbeslutning om at erstatte de 30 år gamle destroyere af HAMBURG-klassen med fire fregatter af en ny konstruktion betegnet F 94. De fire fregatter vil koste 2,6 milliarder D-Mark, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE's DEFENCE WEEKLY".

M. Telling